

**MAMUL MADDE İMALATÇI-İHRACATÇILARINA
İHRACATTAN SONRA HUBUBAT SATIŞLARINA AİT
UYGULAMA ESASLARI TASLAĞI**

(17.09.2013)

BİRİNCİ BÖLÜM

AMAÇ, KAPSAM VE TANIMLAR

Amaç

Üretiminde hububat kullanılarak elde edilen mamul maddelerin ihracatı kapsamında, mamul madde imalatçı-ihracatçılarına ihracattan sonra hububat satışının yapılabilmesine yönelik uygulama usul ve esaslarını belirlemek üzere hazırlanmıştır.

Kapsam

Gümrük beyannamesi (GB) ve/veya Özel Fatura esasına göre ihraç edilen, üretiminde hububat kullanılarak elde edilen mamul maddenin elde edilmesinde kullanılan ve hammadde sarfiyat hesabına göre belirlenecek cins ve miktardaki hububatın satışlarında uygulanacak esasları kapsar (bedelsiz ihracatlar hariç).

Tanımlar

Bu uygulama esaslarında geçen;

Satıcı: Toprak Mahsulleri Ofisi Genel Müdürlüğü (TMO)'nü,

İmalatçı-İhracatçı: Mamul maddenin tamamını veya bir kısmını üreten ve bu ürünün ihracatını gerçekleştiren kişi/firmayı,

Mamul madde (Ürün): Üretiminde hububat kullanılan mamulü,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

MAMUL MADDE İHRACATININ YAPILMASI

İhracatın Gerçekleştirilmesi

Mamul maddenin, ihracat rejimi ve gümrük mevzuatı hükümleri çerçevesinde Türkiye Gümrük Bölgesi dışına veya serbest bölgelere ihraç edilmesidir.

Serbest bölgelere yapılan ihracatlarda, mamul maddenin ayrıca serbest bölge dışına (Türkiye dışında bir ülkeye gönderilmesi veya Türkiye gümrük bölgesi dışına çıkacak olan kara, deniz, hava taşıtlarına kumanya olarak) sevkinin yapıldığının belgelenmesi gereklidir.

İhracata ilişkin gümrük beyannameleri üzerinde yer alması gereken bilgilerin standart olması nedeniyle, bu bilgilerin yanı sıra gümrük beyannameleri üzerinde;

- İhraç ürününün adının,
- İhraç ürününün özelliğinin,
- İhraç ürününün tutarının,
- İmalatçı-ihracatçı sıfatıyla unvanının,
- İlgili mevzuat uyarınca belge numarası veya satır kodunun,
- Üretim aşamasında yan sanayici kullanılmış ise Yan Sanayici unvanının,
- Un İhracatına ait GB'ler üzerinde randıman oranının, yer alması gerekir.

Gerçekleşen ihracata ilişkin gümrük beyannameleri listelerindeki gümrük beyannamelerinin ve eki belgelerin diğer kamu kurum ve kuruluşlarının denetim birimleri ile Gümrük ve Ticaret Bakanlığınca yapılan inceleme ve soruşturma sonucunda, sahte olduğunun veya üzerinde tahrifat yapıldığının ya da gerçek dışı olduğunun veya gerçeği yansıtmadığının tespiti halinde, satıcı ile firma arasında imzalanacak sözleşmede yer alan ilgili maddeler uygulanır.

Hububat tahsisatları sadece imalatçı firmaya yapılacaktır.

İhraç Edilen Mamul Maddenin Geri Getirilmesi

İhraç edilen mamul madde karşılığında TMO tarafından hububat satışı yapıldıktan sonra ihraç edilen mamul maddenin herhangi bir sebeple alıcısı tarafından geri gönderilmesi halinde TMO ile firma arasında imzalanacak sözleşmede yer alan “**Alıcının Taahhüt Yükümlülüğü**” maddesi uygulanarak işlem yapılır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

MAMUL MADDE İHRACATI YAPARAK TMO’DAN HUBUBAT ALACAK İMALATÇI-İHRACATÇININ İHRACATÇI BİRLİKLERİ GENEL SEKRETERLİĞİNE İBRAZ EDECEĞİ BELGELER

- 1- Dilekçe (imza sirkülerinde yer alan yetkililerin adı ve soyadı belirtilerek imzalanmış),
- 2- Gümrük Beyannameleri veya Özel Fatura asılları (TMO tarafından hububat verileceğine dair meşruhat düşülerek iade edilmek üzere) ve fotokopileri,
- 3- Gümrük Beyannamesi üzerinde beyan edilen ürüne ait Gümrük Müdürlüğü tarafından numune alınmış ise alınan numunenin İl Kontrol Laboratuvar Müdürlüğüne düzenlenecek analiz raporlarının aslı.
- 4- Döviz Alım Belgesi aslı (ihracatın özel fatura ile yapılması halinde),
- 5- İhraç Ürünleri İle İlgili Hammadde Sarfıyat Tablosu (Ek-1),
- 6- İhracat Listesi (Ek-2),
- 7- İhraç edilen mamulün üretimi ile ilgili Kapasite Raporu (Ticaret ve/veya Sanayi Odalarının tasdikli),
- 8- Yan sanayici kullanılması halinde (imalatçı-ihracatçı, ihracatçı, dış ticaret sermaye şirketi ve sektörel dış ticaret şirketi için);
  - a) Yan sanayici firmaya ait Kapasite Raporu (Ticaret ve/veya Sanayi Odalarının tasdikli),
  - b) Yan sanayici firmaya ait İmza Sirküleri (noter tasdikli),
  - c) Yan sanayici ile yapılan protokol (tarafarla imzalanmış).
- 9- Ticaret Sicil Gazetesi aslı, noter veya Ticaret ve/veya Sanayi Odaları ile ticaret sicili memurluklarınca tasdikli örneği (Kuruluşa, varsa ünvan değişiklikleri ile mevcut duruma ilişkin Ticaret Sicil Gazetelerinin her biri),
- 10- İmza Sirküleri veya İmza Beyannamesi (Noter tasdikli),
- 11- İhracatçı Birliği üyesi olduğuna dair belge.

Firmanın önceki dosyasında bulunan süresi geçerli bilgi ve belgeler tekrar istenmeyebilir. Gereken hallerde ek bilgi ve belge istenebilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

İHRACATÇI BİRLİKLERİ GENEL SEKRETERLİĞİNCE YAPILACAK İŞLEMLER

İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliği;

İkinci Bölümde yer alan hususlar ile Üçüncü Bölümde yer alan evrakların uygunluk kontrollerini yapar. Uygunluklarının tespitini müteakip;

Gerçekleşen ihracatın teyitleri DİR Otomasyon Sisteminden alınır.

Otomasyona geçmemiş gümrüklerde tescil edilen Gümrük Beyannamesi (GB) ve/veya Özel Fatura aslındaki tüm kalemlerin teyidinin, ilk tahsis müracaatı yapılan İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliği tarafından ilgili gümrük idaresinden alınması gerekmektedir. Ayrıca, bu Özel Fatura ve GB aslına, tüm kalemlerin teyidinin gümrük idaresinden alındığına dair meşruhat düşülür. Bu Özel Fatura ve GB aslına başka kalemlerinden yapılan ihracatın Karar hükümlerinden yararlanması amacıyla aynen İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliğine veya başka bir Birliğe tevsik edilmesi halinde, ilgili İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliği tarafından yeniden teyit alınmaz.

Mamul madde ihracat miktarlarını (ihracatın cinsine göre Kg veya Litre olarak) belirler.

Un ihracatları karşılığı satışı yapılacak buğday miktarının belirlenmesinde % 74 Randıman oranı esas alınır ve her 1 Kg buğday unu için 1.358 Kg (Mohs cetvelindeki karşılığı) ekmeklik buğday verilir. Ancak, % 74 randıman altında yapılan ihracat taahhütleri her halükarda % 74 randıman üzerinden kapatılır.

Ürünün ihracatı sırasında ilgili Gümrük Müdürlüğüne numune alınmadığı takdirde % 74 randıman üzerindeki ihracat taahhütleri GB üzerinde yazılı olan randıman oranı üzerinden kapatılır.

Ancak, ürünün ihracatı sırasında ilgili Gümrük Müdürlüğüne numune alınması durumunda, Gümrük Müdürlüğü tarafından alınan numunenin İl Kontrol Laboratuvar Müdürlüğüne düzenlenen analiz raporlarında belirlenen randıman oranının, % 74'ün altında olması durumunda % 74 randıman oranı üzerinden, % 74'ün üzerinde olması durumunda ise GB üzerinde yazılı randıman oranından düşük olmamak üzere, analiz raporunda belirlenen randıman oranı üzerinden işlem yapılır.

Libya'ya yapılan un ihracatlarında randıman oranı % 69 olarak da esas alınabilir.

İhracatı yapılan mamul maddeler karşılığı satışı yapılacak hububat miktarının belirlenmesinde firmaya ait Sanayi ve/veya Ticaret Odasına ait kapasite raporlarını dikkate alır.

Firmaya ait hammadde sarfiyat tablosu ile Dahilde İşleme İzin Belgesi kapsamında yapılmış ihracatlarda belge özel şartlarında yer alan hususları da dikkate alır.

Verilecek hububat miktarının belirlenmesinde ayrıca, **fire uygulanmaz.**

Belirlenen ihracat ve satışı yapılacak hububat miktarlarını belirten hak ediş yazılarını kargo ve/veya acele posta servisi ile TMO Genel Müdürlüğüne ve ilgili firmaya bildirir. İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterlikleri tarafından TMO'ya gönderilen hak ediş yazılarının elle düzeltilmemesine dikkat edilecek, şayet düzeltme varsa mutlaka ilgili İhracatçı Birliği Genel Sekreterliğince tasdik edilip imzalanacaktır. Ayrıca firmalara yapılan yazışmalarda Ek:3'de yer alan irtibat bilgileri kullanıldığından bu bilgilerin güncel olmasına dikkat edilecektir.

Daha önce gerçekleştirilmiş olan hububat ithalatlarında kullanılan Gümrük Beyannamesi (GB) veya Özel Faturalar TMO'dan yapılacak satışlarda kullanılamaz. Bunun kontrolünü ilgili İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliği yapar.

Tescil tarihi 01.01.2012 tarihinden sonra olan Gümrük Beyannamesi (GB) ve/veya Özel Fatura kapsamında satış yapılacaktır. Bu tarihten önce tescil edilmiş olan Gümrük Beyannamesi ve/veya Özel Fatura kapsamında satış yapılmayacaktır.

Bununla birlikte bu kapsamdaki satışlar, Dahilde İşleme İzin Belgesi (DİİB) kapsamında ve belge ithalat süresi dolmamış, ithalatı yapılmamış veya eksik ithalat yapılmış Gümrük Beyannamesi (GB) ve/veya Özel Faturalara yapılacaktır.

İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterlikleri tarafından gönderilen hak ediş yazılarında yer alan “Belge İthalat Süresi”nin uzatılması halinde, ivedilikle TMO’ya bildirilecektir.

İhraç edilen mamul madde karşılığında TMO tarafından hububat satışı yapıldıktan sonra, ihraç edilen mamul maddenin herhangi bir sebeple alıcısı tarafından geri gönderilmesi halinde durum ilgili İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliklerince TMO’ya bildirilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

İHRACATI YAPILAN MAMUL MADDE KARŞILIĞI HUBUBAT SATIŞI GENEL ESASLARI

I- SATIŞI YAPILACAK EMTİA

Hububat (Satışı yapılacak ürün cinsi ve satış zamanı TMO tarafından bildirilecektir.)

II- SÖZLEŞME MİKTARI

Sözleşme imzalanmasında alt veya üst limit kısıtlaması yapılmayacaktır.

III- SÖZLEŞME ÖNCESİ GENEL ESASLAR

a) İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterlikleri, yapılmış olan ihracatın gümrük mevzuatına uygun olduğunu, gümrükçe onaylı ihracat beyannameleri ve/veya özel faturalar ve serbest bölgeden çıkışlarda ilgili evraklara göre satış yapılacak hububat ve ihracat miktarını TMO Genel Müdürlüğü’ne yazılı olarak bildirecektir.

b) Bildirimi müteakip firmaya TMO tarafından satış için tebligat yapılacaktır.

25.000 tonun üzerindeki satış sözleşmeleri, talep edilirse TMO Genel Müdürlüğü’nde imzalanabilecektir.

c) Sözleşmenin imzalanmasını müteakip satış işlemi gerçekleştirilecektir.

25.000 ton ve altındaki satış sözleşmeleri TMO Taşra Şube Müdürlüklerinde imzalanacak olup, imalatçı-ihracatçı sözleşmesini imzalamak istediği TMO Taşra Şube Müdürlüğünü yazılı olarak TMO Genel Müdürlüğüne (Ticaret Dairesi Başkanlığına) bildirecektir.

TMO Genel Müdürlüğünce ilgili TMO Taşra Şube Müdürlüğüne bildirilecek gerekli bilgiler dahilinde satış işlemi gerçekleştirilecektir.

d) İmalatçı-İhracatçı yetkilisi carı yıla ait noter tasdikli imza sirküleri/imza beyannamesi, gerekmesi halinde vekaletname ve imza beyannamesi aslı ile birlikte ilgili TMO’ya sözleşme imzalamak üzere başvuracaktır.

e) İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterlikleri tarafından yapılan ihracat karşılığı satışını bildirdiği hak ediş miktarına göre ihracat sahibinin talebi üzerine 5.000 tona kadar olan hak edişler en fazla ikiye, 10.000 tona kadar en fazla üçe, 10.001 tonun üzerinde ise en fazla dörde bölünmek suretiyle sözleşmeye bağlanabilecektir.

IV- SATIŞ İŞLEMİ

Bu kapsamda yapılacak hububat satışları, satışa açılan stok miktarıyla sınırlı olacaktır. İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliklerinden hak ediş yazısı gelse bile bu kapsamda satışa açılan stoklar tükenmişse satış yapılmayacaktır.

a) Satış Fiyatı:

TMO tarafından dünya fiyatları da dikkate alınarak US\$ bazında belirlenmiş fiyattır (KDV, yasal ve özel kesintiler hariç).

b) Mal bedelinin ödeme şekli:

Mal bedeli ve KDV TL cinsinden TMO hesabına peşin olarak yatırılarak sözleşme imzalanacaktır. Doların TL'ye çevrilmesinde sözleşme tarihindeki Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası (TCMB) US\$ Döviz Satış Kuru esas alınacaktır.

c) Teslimatlarda küçük partiler halinde bir kamyon hamulesinden az (20 tona kadar) oluşan bakiyelerin Trafik Yasasında yer alan tonaj tahdidi nedeniyle ve son teslimat kamyonunda oluşması halinde satış tasfiyesi gerçekleşen teslimatlar üzerinden yapılacak ve herhangi bir cezai işlem uygulanmayacaktır.

Ancak, sözleşmede belirlenen teslimat süresi içerisinde (cezalı süreler dahil) bir kamyon hamulesinden fazla (20 ton üzeri) hububatın teslim alınmaması durumunda TMO; teslim alınmayan hububat bedelinin % 10 'unu cezai şart olarak hesaplarına gelir kaydederek gerçekleşen teslimat üzerinden sözleşme tasfiye edilir.

V- SÖZLEŞME KONUSU HUBUBATIN TESLİM ŞEKLİ

a) Teslimat, imalatçı-ihracatçının nakil vasıtasına, depoda dökme teslim esasına göre sözleşme imzalanmasını müteakip yapılacaktır.

b) Kapalı depolardan (MAYDÜ hariç) yapılacak teslimatlarda belirlenmiş US\$/Ton satış fiyatına ayrıca, **2,00- US\$/Ton** manipulyasyon ücreti eklenecektir.

c) Teslimat süresi, sözleşme imzalanacak miktara göre değişmekte olup;

- 1.000 tona kadar olan satışlarda (1.000 ton dahil) 10 işgünü,
- 1.001 tondan 5.000 tona kadar olan satışlarda (5.000 ton dahil) 25 işgünü,
- 5.001 tondan 10.000 tona kadar olan satışlarda (10.000 ton dahil) 30 işgünü,
- 10.001 tondan 20.000 tona kadar olan satışlarda (20.000 ton dahil) 40 işgünü,
- 20.001 tondan 30.000 tona kadar olan satışlarda (30.000 ton dahil) 50 işgünü,
- 30.001 tondan 40.000 tona kadar olan satışlarda (40.000 ton dahil) 60 işgünü,
- 40.001 tonun üzerindeki satışlarda ise 70 işgünü olarak uygulanacaktır.

Teslimat sonucu depo noksanlığı sebebiyle oluşan eksik teslimat, sözleşmede belirlenmiş olan teslimat süresi içerisinde tamamlanacak olup, aksi takdirde sözleşmenin ilgili maddesine göre işlem yapılacaktır.

d) Satışlarla ilgili diğer hususlar TMO tarafından hazırlanacak sözleşmede belirtilecektir.

VI- DAMGA VERGİSİ İSTİSNASI:

a) Mamul ürün ihracatı yaptığını Gümrük Çıkış Beyannamesi ile usulüne uygun olarak belgelendirenlerin kullandıkları girdileri Kuruluşumuzdan almaları aşamasında, bu konuda düzenlenecek sözleşmelere Maliye Bakanlığının tebliği gereğince **Damga Vergisi tahakkuk ettirilmeyecektir.**

b) İşleme konu olan gümrük beyannamesi aslının üzerine **“Bu belge karşılığında damga vergisi istisnası uygulanarak .../.../..... tarihinde .....kg ..... satışı yapılmıştır.”** şerhi düşülecektir.

c) Damga vergisi istisnası uygulanarak yapılacak satışlarda, firmaca Gümrük Çıkış Beyannamesinin aslı mutlaka ibraz edilecek, belge aslı üzerine yukarıdaki şerh düşülecek ve belgenin noter tasdikli fotokopisi işyerince alınarak dosyasında saklanacaktır. **Gümrük Çıkış Beyannamesi aslı ibraz edilmeyen satışlarda Damga Vergisi istisnası uygulanmayacaktır.**

ALTINCI BÖLÜM

Denetim

TMO Genel Müdürlüğü ilgili firmadan bilgi ve belge isteyebilir ve gerekli hallerde kendi personeli ile tüm masraflar ilgili firma tarafından karşılanmak üzere gerek yurt içinde gerekse yurt dışında tüm aşamaların incelemesini yapabilir veya ilgili kurumlardan denetim yapılmasını isteyebilir.

TMO Genel Müdürlüğü ve ihracatçı birlikleri genel sekreterlikleri elemanları ihracatların ilgili mevzuatlara uygun olarak yerine getirilip getirilmediğinin kontrolü amacıyla firma tesislerini denetleyebilirler. İlgili tüm kamu kurum ve kuruluşları ile bankalar da kendi özel kanunları çerçevesinde denetim yapabilirler.

Uygulama

Bu sistem, tescil tarihi 01.01.2012 tarihinden sonra, DİİB kapsamında olan ve belge ithalat süresi dolmamış, ithalatı yapılmamış veya eksik ithalat yapılmış Gümrük Beyannamesi (GB) ve/veya Özel Faturalar ile yapılan ürünlerin ihracatlarına uygulanır.

İmalatçı-İhracatçı tarafından ihracatla ilgili olarak ibraz edilen belgelerin yürürlükteki mevzuat hükümleri doğrultusunda yetkili mercilerin teftiş, soruşturma ve incelemelerine bağlı olarak usulsüz, eksik ve dayanaktan yoksun olduğunun tespiti halinde, aksi ispatlanıncaya kadar imalatçı-ihracatçıya satıcı tarafından mamul madde ihracatları karşılığı hububat satışı yapılmaz.

Ancak, haklarında ceza davası açılmamış, takipsizlik kararı verilmiş ve kesinleşmiş veya açılan ceza davaları lehine kesinleşmiş ve müeyyideli kapatma yazılarını mahkeme kararları ile iptal ettirmiş veya yürütmesini durdurmuş olanlardan, Kuruluşumuza olan borçlarının **(anapara, faiz ve ödeme tarihi itibarıyla yargılama giderleri)** tamamını ödeyen alıcılara bu kapsamda satış yapılabilir.

EKLER:

EK:1-İhraç Ürünleri İle İlgili Hammadde Sarfiyat Tablosu (1 sayfa)

EK:2-İhracat Listesi (..... sayfa)

EK:3-İhracatçı Birliği Genel Sekreterliği tahsis bildirimi (1 sayfa)

EK:1

İHRAÇ EDİLEN ÜRÜNLER İLE İLGİLİ HAMMADE SARFIYAT TABLOSU

FİRMA ADI: .....

İHRAÇ EDİLEN		HAMMADDE ADI	
Mamul Adı	Miktar (Kg)	Birimde Kullanılan Miktar (Kg)	Toplam Mamulde Kullanılan Miktar (Kg)
Toplam İhtiyaç			

Not: Ürünün ihracatı sırasında ilgili Gümrük Müdürlüğünce numune alınması durumunda, Gümrük Müdürlüğü tarafından alınan numunenin İl Kontrol Laboratuvar Müdürlüğünce düzenlenen analiz raporlarında belirlenen randıman oranının, % 74'ün altında olması durumunda % 74 randıman oranı üzerinden, % 74'ün üzerinde olması durumunda ise GB üzerinde yazılı randıman oranından düşük olmamak üzere, analiz raporunda belirlenen randıman oranı üzerinden işlem yapılır.

MAMUL MADDE İHRACATI SONRASI FİRMA HAKEDİŞ TABLOSU			
İMALATÇI-İHRACATÇI FİRMA ADI		VERGİ DAİRESİ ADI	VERGİ NO
FİRMA ADRESİ		FİRMA TELEFON NO	FİRMA FAKS NO
DİİB TARİH VE NO.SU:		DİİB İTHALAT SÜRE SONU:	
HAMMADE ÇEŞİDİ	GTİP NO	MAMUL MADDE ADI	GTİP NO
*	*	*	*
HAMMADE TAHSİSAT BİLGİLERİ			
MAMUL MADDE MİKTARI (Kg)	TMO TARAFINDAN VERİLECEK HAMMADE MİKTARI (Kg)	RANDIMAN ORANI (%)	
TOPLAM	0	0	

(*) Ürün çeşidine göre doldurulacaktır.

NOT: Firmalar ile yapılan yazışmalarda, yukarıda yer alan irtibat bilgileri kullanıldığından bu bilgilerin güncel olmasına dikkat edilecektir.